
Suunnittelutarvehakemus ja poikkeaminen 24-0299-SUU koskien aurinkovoima-alueen rakentamista kiinteistölle 790-524-3-25

YMPLTK 10.09.2024 § 103
575/10.03.00.12/2024

Hakija: Alight Marjatta Oy, c/o Alight AB
Tulegatan 11, 113 53 Tukholma, Ruotsi

Hakemus:

Lupaa haetaan maa-asenteiselle aurinkosähkön tuotantoalueelle.

Haettu aurinkovoima-alue sijoittuu Kiikoisten alueelle Kiikoisjärven eteläpuolelle Niemenmaantien ja Veittimäentien läheisyyteen. Alueelle haetaan lupaa 90 MWp tehoiselle yksikölle, jonka vuosituotanto on 85,2 GWh. Hankeen kokonaispinta-ala on 125ha ja rakennettava alue on kooltaan 91ha. Tuotantoalue muodostuu neljästä erillisestä alueesta. Hankealue sijoittuu yhdeksän kiinteistön alueelle. Esitetty tuotantoalue sijoittuu pääosin metsäalueille ja hyvin vähäisessä määrin peltoalueelle (8ha). Suunnitellulle aurinkosähkön tuotantoalueelle ei ole kaavoissa osoitettu varauksia.

Kunta: Sastamala

Kiinteistöt: 790-523-1-27, 790-543-1-1, 790-543-1-5, 790-524-8-0, 790-524-3-25, 790-524-3-8, 790-529-2-2, 790-522-5-77 ja 790-522-5-71

Pinta-ala: 125 ha

Sijainti: Kiikoisten alueelle Kiikoisjärven eteläpuolelle Niemenmaantien ja Veittimäentien läheisyyteen.

Osoite: Niemenmaantie 846 ja Veittimäentie 172 ja 268.

Suunnittelutarve:

Hanke on kooltaan merkittävä ja edellyttää rakennuslupaa laajempaa vaikutusten arviointia. Suomessa yleiseksi käytännöksi on muodostunut aurinkovoima-alueiden toteutusmahdollisuuksien arviointi suunnitteluratkaisulla. Sastamalan kaupungin ympäristölautakunta on 9.5.2023 määritellyt aurinkovoima-alueiden suunnittelutarvehakemuksen käsittelytavan ja hakemusten edellyttämät asiakirjat. Aurinkovoima-alueiden suunnittelutarveratkaisun käsittely on kaksivaiheinen: Ensimmäisessä kokouksessa ympäristölautakunta tutustuu hankkeesta saatuun materiaaliin ja asettaa suunnitelmat ja selvitykset nähtäville kuukauden ajaksi, jolloin hankkeesta on mahdollisuus jättää mielipiteet. Hankkeesta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja hankkeesta järjestetään esittelytilaisuus. Maanomistajia ja naapurikiinteistöjen omistajia tiedotetaan hankkeesta kirjeitse. Hankkeesta pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta. Seuraavassa ympäristölautakunnan kokouksessa käydään läpi saatu palaute ja mahdolliset suunnitelmiin ja selvityksiin tehdyt muutokset. Jos hanke on käsiteltävissä, lautakunta hyväksyy tai hylkää sen. Lautakunta voi edellyttää suunnitelmien/ selvitysten täydentämistä ennen suunnittelutarvehakemuksen käsittelyä.

Kun suunnittelutarveratkaisu on myönnetty, on hankkeelle mahdollista hakea rakennuslupaa.

MRL 137 § mukaan sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;

2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta; ja

3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.

Kaavoitustilanne ja muut rakentamista ohjaavat päätökset:

Maakuntakaava

Maakuntakaavan merkinnän mukaan Kiikoisten hankealue sijaitsee alueella, joka on merkitty maaseutualueeksi. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Lisäksi osa-alue 4 sijoittuu pieniltä osin alueelle, joka on merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuurimaisemaksi, sekä sen välittömään läheisyyteen.

Yleiskaava

Aurinkovoima-alue sijoittuu osa-alueen 3 osalta vireillä olevan Kärmekallion tuulivoimapuiston kaava-alueelle.

Asemakaava

Ei asemakaavaa.

Sastamalan rakennusjärjestys

Rakennuspaikka ja rakentaminen

Hankealue sijoittuu 9 kiinteistön alueelle ja muodostaa 4 osakokonaisuutta. Hankealue on kooltaan 125ha ja rakennettava alue 91ha. Osa-alueet sijoittuvat pääosin metsäisille selännealueille, mutta myös pieniä peltoalueita sisältyy hankealueeseen osa-alueilla 1 ja 4. Hankealueella on laajoja avohakkuualueita. Avohakkuualueita ovat osa-alueen 1 keskiosa, osa-alue 2 kokonaisuudessaan, suurin osa osa-alueesta 3 ja osa-alueen 4 pohjoisreuna. Kaikki osa-alueet rajautuvat pääosin pelto- ja metsäalueisiin, sekä avohakkuualueisiin. Sähköasema on alustavan suunnitelman mukaan suunniteltu rakennettavan osa-alueiden 3 ja 4 väliin, niin että sähköasema sijoittuu osa-alueen 3 lounaispuolelle ja osa-alueen 4 kaakkoispuolelle.

Aurinkovoima-alueella sijaitsee kaksi asuinrakennusta, joille haetaan käyttötarkoituksen muutosta. Asuinrakennukset ovat tällä hetkellä asumattomia huonokuntoisia rakennuksia, ja rakennukset on tarkoitus purkaa hankkeen edetessä. Aurinkovoima-alueelle sijoittuvat asuinrakennukset sijaitsevat osa-alueilla 1 ja 3. Aurinkovoima-alueen lähetyvillä on myös jonkin verran yksittäisiä asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä. Aurinkovoima-alueen lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat osa-alueesta 1 noin 150 metrin päässä sekä osa-alueesta 4 noin 130 metrin päässä. Aurinkovoima-aluetta lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee n. 70 metrin päässä osa-alueesta 3. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee Fingridin 400kV ja 110 kV voimajohdot.

Teollisen mittakaavan aurinkovoimala koostuu aurinkopaneeliriveistä, tasajännitteen vaihtojännitteeksi muuntavista vaihtosuuntaajista eli inverttereistä sekä aurinkopaneeliryhmien tuottaman vaihtosähkön keskijännitteisiksi muuttavista jakelumuuntamoista. Lisäksi aurinkovoima-alueelle on suunniteltu sijoitettavan sähkövarasto (BESS).

Aurinkopaneelirivejä on suunniteltu sijoitettavan kattavasti osa-alueille huomioiden kuitenkin vaadittavat etäisyydet osa-alueen rajoihin sekä aurattavan lumen ja kasvillisuuden huoltoon tarvitsema tila voimalan rakennus- ja toiminta-aikana. Aurinkovoima-alueen ulkorajojen ja paneelikentän väliin jätetään puskurivyöhyke. Puskurivyöhykkeen leveys päätetään tarpeen mukaan ja leveys voi vaihdella paneelikentän eri osissa.

Osa-alueille asennettavien aurinkopaneelien määrä on arviolta yhteensä noin 126 490 kappaletta. Aurinkokennoston malli on 2V, jossa kaksi paneelia on vertikaalisesti asennettuna. Yhdessä kennostossa on 26 aurinkopaneelia. Rakenteiden koko tarkentuu hankkeen edetessä. Kennostorivien väliin jää noin 3,5–7,0 metrin levyinen alue, jotta aurinkopaneelien varjostumat eivät häiritse tuotantoa. Leveä käytävä paneelirivien välissä helpottaa lisäksi kasvillisuuden hoitoa ja voimalan huoltotoimintaa sekä mahdollistaa pelastuslaitoksen toiminnan alueella tarvittaessa. Aurinkovoima-alueella olevaa kasvillisuutta niitetään ja pidetään tarpeeksi lyhyenä siten, että kasvillisuus ei ulotu paneeleille asti.

Aurinkopaneelit asennetaan pääosin sinkitystä teräksestä valmistettuihin telineisiin. Telineet paneelien leveyteen ovat enintään 5,0 m korkeita. Paneelien alareunan ja maan välissä on vähintään 0,75–1,0 m tilaa. Telineiden perustamistapa määritetään hankkeen edetessä maaperäolosuhteiden perusteella. Pohjatutkimukset tullaan tekemään ennen aurinkovoimalan rakentamista.

Sähköverkkoon liittymistä varten Kiikoisten aurinkovoima-alueelle sijoitetaan tämänhetkisen suunnitelman mukaan yhteensä 23 muuntamoita. Yhden muuntamokontin vaatima pinta-ala on noin 15 m². Aurinkopaneelit kytketään muuntamoihin maahan kaivettavien kaapeleiden avulla. Lisäksi sähköaseman alueelle on suunniteltu sijoitettavan sähkövarasto (BESS), jonka kapasiteetti on 30MW/60MWh.

Aurinkovoima-alueelle rakennetaan huoltotiet, mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia teitä hyödyntäen. Kaikilla osa-alueilla huoltotiet kulkevat paneelialueen ympäri sekä joillakin osa-alueilla lisäksi paneelialueiden läpi joko vaaka- tai pystysuunnassa. Osa-alueiden ympärille rakennetaan aita. Alustavien suunnitelmien mukaan aidan korkeus on noin 2,0 metriä. Aidan koko ja tyyppi tarkentuu hankkeen edetessä.

Aurinkovoima-alueen verkkoliittymä toteutetaan E-osan kiinteistön 790-464-1-15 poikki kulkevan Fingridin 400 kV ja 110 kV voimajohtojen yhteyteen siten, että 110 kV voimajohtoon kytkentäpiste on kahden 110 kV linjaerotin välissä. Verkkoliittämää varten kiinteistölle rakennetaan maaseutumainen sähköasema, jonka tilavaraus on n. 50 x 60 metriä. Sähköasema-alue aidataan verkkoaidalla sähköturvallisuus määräysten mukaisesti.

Kiikoisten aurinkovoima-alue on tarkoitus liittää valtakunnan sähköverkkoon asentamalla maakaapeli osa-alueilta uudelle sähköasemalle. Sähköasema on alustavan suunnitelman mukaan suunniteltu rakennettavan osa-alueiden 3 ja 4 väliin, niin että sähköasema sijoittuu osa-alueen 3 lounaispuolelle ja osa-alueen 4 kaakkoispuolelle. Sähköasema on suunniteltu liitettävän Fingridin Harjavalta-Melo 110kV voimajohtoon. Maakaapelit aurinkovoima-alueelta ovat 33 kV keskijännitemaakaapeleita ja maakaapelien pituus on yhteensä noin 26,2 km. Maakaapeli asennetaan alustavasti kaivamalla. Maakaapelille haetaan sijoitusluvat tarvittavin osin viranomaisilta, ELY-keskukselta ja maanomistajilta. Fingridin kanssa sovitaan erikseen sähköaseman rakentamisesta voimalinjan viereen ja tehdään liittymissopimus voimajohtoon liittymisestä.

Kiikoisten aurinkovoima-alueelle kulkemiseen hyödynnetään olemassa olevaa tiestöä eikä uusia teitä ole merkittävässä määrin tarpeen rakentaa. Olemassa olevia voidaan mahdollisesti joutua vahvistamaan tarvittavilta osin, jotta aurinkovoimalan rakentamisen edellyttämä rekka- ja kuorma-autoliikenne on mahdollista.

Yhdyskuntarakenne:

Rakennuspaikka sijaitsee harvaan asutulle maaseutualueelle Kiikoisjärven eteläpuolelle.

Yhdyskuntatekniset valmiudet:

Alueiden läheisyydessä vesiverkko. Fingridin 400 kV ja 110 kV voimalinjat mahdollistavat aurinkovoima-alueen liittämisen valtakunnan verkkoon.

Ympäristö- ja suojeluarvot:

Kiikoisten aurinkovoima-alueella, sähkönsiirtoreitin kohdalla tai sähköaseman välittömässä läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin 4 kilometrin etäisyydellä. Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-

alue sijaitsee hankealueen pohjoispuolella noin 9 kilometrin etäisyydellä. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on esitetty lisäksi maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat, joilla tarkoitetaan maisema-alueiden ulkopuolisia maakunnallisesti arvokkaita maaseudun kulttuurimaisemia. Maakunnallisesti arvokas Raudun kulttuurimaisema sijaitsee osa-alueen 4 ja Kiikoisjärven välisellä alueella, joka on pääasiassa avointa peltoaluetta. Osa-alueen 4 pohjoisreunat sijoittuvat pieniltä osin kulttuurimaisema-alueelle.

Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitystyössä on kartoitettu luonnonsuojelulain (LSL 9/2023) 64 §:n nojalla suojellut luontotypit, vesilain (VL 587/2011) 2:11 §:n mukaiset suojeltavat vesiluontotypit ja VL 3:2 §:n mukaiset purot, metsälain (ML 1093/1996) 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt sekä alueen kasvillisuuslajisto yleispiirteisellä tasolla sekä uhanalaiset, silmälläpidettävät ja muut huomionarvoiset kasvilajit ja luontotypit (LSL 75 ja 77 §).

Hankealue on pääasiassa eri kehitysluokkien metsätalouskäytössä olevaa talousmetsää. Alueella sijaitsevat suot ovat ojitettu metsätalouden tarpeisiin. Lisäksi hankealueesta n. 8 hehtaaria on peltoalaa. Hankealueelle ei paikkatietoaineistojen perusteella sijoitu erityisiä arvokkaita elinympäristöjä tai huomionarvoisia luontokohteita. Kiikoisten aurinkovoimahankkeen osa-alueen 3 luoteiskulmasta löydettiin liito-oravaselvityksen yhteydessä pienimuotoinen nevakorpi, joka on jätetty hankkeen suunnitelmissa rakennustoimien ulkopuolelle. Tämän lisäksi nevakorven ympärille on jätetty suojavyöhyke, jolla pyritään estämään rakennustoiminnan aiheuttamien valuntamuutosten vaikutus suon luontaiseen ekohydrologiaan.

Luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajit

Keväällä 2024 tehdyn liito-oravaselvityksen mukaan hankkeen osa-alueilta 1 ja 2 löytyi liito-oravalle potentiaalisia elinympäristöjä mutta liito-oravan esiintymisestä alueella ei löydetty havaintoja.

Valmistuneen lepakkoselvityksen perusteella alueella ei sijaitse lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Havaittujen lepakoiden laji- ja yksilömäärän perusteella alue ei ole lepakoille erityisen sopivaa aluetta. Alueelta saatiin havaintoja pohjanlepakoista, siippalajeista sekä korvayököstä. Kaikki havaitut lajit ovat Suomessa yleisiä lajeja. Alueelta kuitenkin rajattiin kaksi III-luokan aluetta, eli monimuotoisuutta tukevaa ja turvaavaa kohdetta, jotka tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon maankäytössä.

Luonnonvarakeskuksen suurpetokarttapalvelun mukaan läheiset susireviirit eivät ole ulottuneet hankealueella vuosien 2017-2023 välillä ja lähimmillään alueen susireviirit ovat olleen n. 8 kilometrin päässä alueesta (Luke 2024). Hankealueen läheisyydessä on tehty viimeisin vahvistamaton susihavainto 19.5.2024. Tämän lisäksi hankealueen läheisyydessä on tehty viimeisen 2 kk:n aikana 5 ilveshavaintoa, joista 4 jälkihavaintoja ja näistä 1 vahvistettu. Karhuista ja ahmoista ei ole tehty havaintoja lähialueilla.

Kasvillisuuskartoitus suoritettiin 6.6.2024. Kartoituksessa havaittiin suunnitellun sähkönsiirtoreitin vieressä ahokissankäpälän

(Antennaria dioica, NT) esiintymä. Ahokissankäpälää lukuun ottamatta alue on lajistoltaan tavanomaista, eikä huomionarvoisia kasvilajeja havaittu. Mahdollisuuksien mukaan ahokissankäpälän esiintymä suositellaan huomioitavaksi. Alueella havaittiin myös kangaskorpi, joka on Etelä-Suomen alueella uhanalainen elinympäristö (CR) ja kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen I puustoiisiin soihin (91D0). Tämän lisäksi havaittiin huomionarvoinen, luonnontilaistumassa oleva metsäkohde Kartanonvuorella suunnitellun sähkönsiirtoreitin varrella, josta löydettiin keskimääräistä talousmetsää enemmän lahopuuta.

Kiinteät muinaisjäännökset ja kulttuuriperintökohteet:

Pirkanmaan maakuntamuseon pyynnöstä alueella on suoritettu arkeologinen inventointi kesällä 2024 Mikroliitti Oy:n toimesta. Hankealueen kohdalla ei ole kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Lähin kiinteä muinaisjäännös on kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin 400 metrin etäisyydellä sähköasemasta ja noin 600 m etäisyydellä aurinkovoima-alueesta.

Pirkanmaan ELY-keskukselle on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) harkintapyyntö. ELY-keskus ei edellytä nyt käsillä olevan hankkeen osalta YVA-menettelyä.

Vaikutusten arviointi (laajempi arviointi hankeasiakirjoissa):

Vaikutus yhdyskuntarakenteeseen

Hankkeella on vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen, sillä osa alueen metsistä ja pelloista siirtyy energiaa tuottavan elinkeinotoiminnan käyttöön. Koska toiminta sijoittuu pääosin metsäalueelle eikä toiminta edellytä vakituista henkilöstöä vaikutukset yhdyskunnan toimintaan eivät ole merkittäviä.

Vaikutus valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Hanke edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tukemalla alueen elinvoimaa ja mahdollistamalla päästöttömän energiantuotannon ja siihen liittyvää muuta elinkeinotoimintaa. Hanke edesauttaa vähähiilistä yhdyskuntakehitystä. Hanke lisää uusiutuvan energian tuotantoa. Hankkeella voidaan katsoa olevan myös yhteiskunnan huoltovarmuutta lisäävä vaikutus, sillä se lisää hajautettua, kotimaista energiantuotantoa.

Vaikutus kaavoihin (maakuntakaava, yleiskaava)

Hankkeella on vaikutusta maakuntakaavassa osoitettuun maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Vaikutus jää kuitenkin vähäiseksi sillä aurinkovoima-alue sijoittuu metsäalueelle ja kulttuurimaisemaa vasten on jätetty puskurivyöhyke. Hanke sijoittuu osittain Kärmekeallion tuulivoimayleiskaavan alueelle, mutta ei ole ristiriidassa tuulivoimakaavan tavoitteiden kanssa. Tuulivoima ja aurinkovoima ovat yhteensovittavissa yleiskaavoituksessa.

Liikennevaikutukset

Hankkeen vaikutukset liikenteeseen ovat rakennusaikaa lukuun ottamatta vähäiset. Hankkeen käyttöiän aikana liikenne

hankealueelle on vähäistä. Hankealueella tullaan tekemään satunnaisia aikataulutettuja sekä tarpeen vaatiessa muita huoltotöitä, joiden toteuttaminen ei vaadi erikoisjärjestelyjä liikenteen kannalta. Hankkeen rakentamisen aikana vaikutus on hetkellisesti lisääntynyt työmaaliikenne. Tähän sisältyy rekka- ja kuorma-auto liikenne.

Vaikutus yhdyskuntateknisiin verkostoihin

Aurinkovoima-alueen osa-alueita liitetään mahdollisesti vesiverkostoon. Hanke liittyy valtakunnan sähköverkkoon hankealueen eteläosassa. Valtakunnallinen sähköverkko sijoittuu hankealueen läheisyyteen ja sähkönsiirron osalta sähkönsiirto ei edellytä pitkiä siirtolinjoja.

Vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hanke vaikuttaa vähäisessä määrin maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön on vähäinen johtuen siitä, että aurinkopaneelit sijoittuvat pääosin metsäalueelle.

Vaikutus luonnonympäristöön

Hanke tulee vaikuttamaan luonnonympäristöön muuttamalla talousmetsäaluetta sekä maatalouskäytössä olevaa peltoaluetta teolliseen energiantuotantoon. Luontoselvityksissä ei havaittu alueella uhanalaista eläimistöä tai kasvillisuutta. Useasta osa-alueesta koostuva tuotantoalue ei muodosta isoa liikkumisestettä eläimistölle. Luonnonympäristön osalta alueen voidaan nähdä soveltuvan aurinkovoiman tuotantoon.

Vaikutus asukkaisiin

Sadan metrin etäisyydellä hankealueesta on yksi vapaa-ajan asuinrakennus, joka sijoittuu n 70 metrin etäisyydelle aurinkovoiman tuotantoalueesta. Vapaa-ajan asunnon ja aurinkovoiman tuotantoalueen välinen alue on metsää, jolloin hankkeen vaikutukset tähän kohteeseen jäävät vähäisiksi, edellyttäen että suojaava puusto säilyy. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat 130m ja 150m etäisyydelle aurinkovoiman tuotantoalueista. Tätä etäisyyttä voidaan pitää riittävänä vaikutusten minimoimiseksi. Aurinkovoima-alueen rakentaminen voi aiheuttaa rakentamisvaiheessa meluhaittaa lähialueen asukkaille.

Vaikutus virkistyskäyttöön

Hanke vähentää metsäalueita, joita on voitu käyttää metsästykseseen ja jokamiehen oikeuksin marjastukseen, sienestykseen ja ulkoiluun. Hankkeella on näin vaikutusta virkistyskäyttöön, mutta kun otetaan huomioon se että lähiympäristöön jää edelleen runsaasti metsäalueita ei vaikutusta voida pitää hankkeen toteutuksen kannalta merkittävänä.

Vaikutus vesistöön ja pohjaveteen

Aurinkovoima-alueelle on laadittu hulevesiselvitys, jossa esitellään aurinkovoima-alueen mahdolliset vaikutukset hulevesien määrään ja muutokseen. Hankkeen osalta suositellaan, että happamien sulfaattimaiden esiintymistä aurinkovoima-alueella ja

maakaapelointireittien varrella selvitetään tarkemmin. Jos alueella todetaan happamia sulfaattimaita, tehdään tarpeen mukaan ympäristöministeriön ohjeen mukainen vaikutustenarviointi. Arvioinnin perusteella laaditaan jatkotoimenpide-ehdotukset, jotka tulee huomioida myös hulevesiin vaikuttavissa toimenpiteissä.

Aurinkovoimala-alueen öljyä sisältävät laitteet muodostavat riskin pinta- ja pohjavesille. Öljyvahingon riskiä voidaan pienentää esimerkiksi asentamalla muuntajat öljynkeräyskaukaloilla varustettuihin muuntamokoppeihin. Aurinkovoima-alueen rakennusluvan liitteeksi laaditaan hulevesisuunnitelma viimeistään ennen rakentamisen aloittamista. Alight huolehtii aurinkovoimalan toiminnan aikana hulevesiojien ylläpidosta yhteistyössä maanomistajien kanssa.

Vaikutus maaperään

Maaperään kohdistuvia vaikutuksia syntyy lähinnä hankkeen rakentamisen aikana, jolloin aurinkovoimalan, sähkönsiirtojärjestelmän sekä alueen tiestön rakentaminen edellyttää maanrakennustöitä. Aurinkovoimalan käytön aikana vaikutuksia maaperään ei normaalitilanteessa aiheudu. Aurinkovoimalan öljyä sisältävät laitteet muodostavat riskin ympäristölle. Kaikki voimalaitoksen muuntajat sisältävät öljyä, jotka voivat vauriotilanteessa vuotaa maaperään. Öljyvahingon riskiä voidaan pienentää esimerkiksi asentamalla muuntajat öljynkeräyskaukaloilla varustettuihin muuntamokoppeihin.

Vaikutus suojelualueisiin

Hankealueella eikä sen välittömässä läheisyydessä ei ole suojelualueita, jolloin hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta suojelualueisiin.

Palvelut:

Sastamalan kuntakeskuksen palvelut sijaitsevat 20 km etäisyydellä.

Hakijan perustelut:

Hakijan perustelut liiteasiakirjoissa.

Naapurien kuuleminen:

Kaupunki kuulee naapuri kiinteistöjen omistajia suunnittelutarvehakemuksen ensimmäisen käsittelyn yhteydessä.

Kuntalaisten kuuleminen:

Hankkeesta kuulutetaan paikallislehdissä ja hankkeeseen liittyvät asiakirjat tulevat nähtäville kaupungin nettisivuille ja kaupungintalolle. Hankkeesta on mahdollista jättää mielipide. Aurinkovoima-alueen maisemallisella vaikutusalueella olevien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten omistajille järjestetään suunnitelmien nähtävillä olon aikana kuulemistilaisuus.

Viranomaisten ja yhteisöjen kuuleminen:

Kaupunki pyytää lausunnot tarpeellisiksi näkemiltään viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Liitteet:

Sastamalan kaupungin ohjeistus aurinkovoimapuistojen toteuttajille.
Hakijan toimittama materiaali

Valmistelija maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta asettaa suunnittelutarveratkaisuun liittyvät asiakirjat nähtäville ja antaa suunnittelutarveratkaisun vireilletulon tiedottamisen, asukkaiden kuulemisen sekä lausuntojen pyytämisen rakennusvalvonnan ja yhdyskuntasuunnittelun tehtäväksi.

Maksut: kaksi vaiheinen suunnittelutarveratkaisu 1 600 euroa + tiedottamisesta ja naapurinkuulemisesta aiheutuvat kustannukset.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila 0406372321,
etunimi.sukunimi@sastamala.fi

YMPLTK 10.12.2024 § 158

Suunnittelutarvehakemus ja poikkeaminen 24-0299-SUU koskien aurinkovoima-alueen rakentamista kiinteistölle 790-524-3-25

Ympäristölautakunta päätti asettaa kokouksessaan 10.09.2024 suunnittelutarveratkaisuun liittyvät asiakirjat nähtäville ja pyysi hankkeesta lausunnot. Hankkeesta kuulutettiin Alueviestissä ja Tyrvään sanomissa 18.9.2024. Mielipiteitä pyydettiin kirjallisesti 16.10.2024 mennessä. Hankkeesta järjestettiin 23.9. 2024 yleisötilaisuus Kiimajärven kylätalolla, jossa hanketta oli esittelemässä maankäyttöjohtaja, hanketoimijan edustajat ja WSP Finland edustaja.

Hankkeesta saatiin lausunnot Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Pirkanmaan pelastuslaitokselta ja Carunalta.

Saaduissa lausunnoissa otettiin kantaa hankkeen vaikutuksista kulttuurimaisemaan. Esille nostettiin myös mahdollinen kaavoitustarve mm. Kärme-kallion tuulivoimakaavan läheisyydestä johtuen. Saatuihin lausuntoihin on laadittu vastineet. Kulttuurimaiseman osalta osal-alueelle 4 on tehty muutoksia ja Kärme-kallion tuulivoimahankkeen toimijan kanssa on sovittu, että pineltä osin tuulivoimakaavan alueelle tuleva osa aurinkosähkön tuotantoalueesta osoitetaan tuulivoimakaavassa.

Hankkeesta jätettiin myös kahdeksan mielipidettä. Saaduissa mielipiteissä nostettiin esiin muun muassa maisemavaikutusten huomioimista, luonnon arvojen huomioimista ja metsästyksen liittyviä vaikutuksia. Mielipiteistä ja niihin laadituista vastineista on laadittu oma raportti.

Saatujen lausuntojen perusteella on hankkeeseen tehty saadun palautteen perusteella seuraavat muutokset:

- Hankealue 3 on jaettu kahteen osaan, mikä mahdollistaa asukkaiden ja eläinten vapaamman liikkumisen alueella
- Hankealueen 4 osalta on paneeleita siirretty etäämmäksi asutuksesta ja päädytty näkyvyyttä estäviin maisemointitoimnepiteisiin

Rakennuslupien käsittelyssä käytössä olevaan Lupapiste-palvelussa rakennuslupa on mahdollista osoittaa vain yhdelle kiinteistölle. Tästä johtuen on nyt käsillä olevan hankkeen osalta edellytetty myös suunnittelutarveratkaisuja haettavaksi erikseen jokaisen kiinteistön osalta. Tämä helpottaa jatkona tulevien rakennuslupien käsittelyä.

Saatujen lausuntojen ja hakemukseen tehtyjen täydennysten pohjalta on suunnittelutarveratkaisun käsittely siinä vaiheessa, että se on lautakunnan käsiteltävissä. Suunnittelutarveratkaisua seuraavassa rakennuslupavaiheessa on huomioitava, että lausunnoissa esitetyt seikat on otettu huomioon ennen rakennusluvan myöntämistä.

Kiinteistö jota suunnittelutarveratkaisu koskee sijoittuu Kärmevallion tuulivoimayleiskaava-alueelle, jolle on asetettu rakennuskielto 9.5.2023 § 56. Rakennuskiellosta on mahdollista poiketa. Suunnittelutarveratkaisun käsittelyn yhteydessä on todettu, että aurinkovoimahanke ei haittaa tuulivoimahankkeeseen liittyvää kaavoitusta tai tuulivoimarakentamisen toteuttamista. Poikkeaminen rakennuskiellosta on mahdollista myöntää aurinkosähkön tuotantoon.

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta hyväksyy Alight Marjatta OY:n aurinkosähkön tuotantoalueen suunnittelutarveratkaisun kiinteistölle 790-524-3-25 ja myöntää poikkeamisen kiinteistöä koskevasta Kärmevallion tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueelle määrätystä rakennuskiellosta.

Perustelut:

Hanke on Suomen ilmastostrategian mukainen. Suomeen tarvitaan lähitulevaisuudessa merkittävässä määrin lisää uusiutuvaa energiaa. Hakemuksen selvitysten perusteella hankkeella ei ole sellaisia vaikutuksia, jota estäisivät sen toteuttamisen. Aurinkovoimahankeet on järkevää sijoittaa lähelle sähkön siirtolinjoja. Sastamalassa ei ole linjojen läheisyydessä mahdollista sijoittaa aurinkovoimaa peltoalueille, koska peltoalueet ovat vähäisiä ja pieniä. Peltojen reunoilla on yleensä myös asutusta, joka häiriintyisi aurinkovoimasta. Sastamalassa paras sijoituspaikka on metsäiset

alueet niihin liittyvine pienine peltoalueineen. Aurinkovoiman sijoittamista metsäalueelle puoltaa myös se, että aurinkoenergia-alue tuottaa samaan pinta-alaan nähden energiaa 300 kertaa enemmän suhteessa puun kasvusta saatavaan energiaan. Aurinko- ja tuulivoiman lisäämisellä vähennetään puun energiakäyttöä ja näin säästetään metsien hiilinieluja. Hanke lisää Suomen ja Sastamalan energiaomavaraisuutta.

Hanke sijoittuu yhdyskuntateknisten verkostojen (sähköverkko) ja liikenneyhteyksien välittömään läheisyyteen eikä edellytä merkittävää infran rakentamista.

Laajaan metsäaluekokonaisuuteen sijoittuvalla hankkeella ei ole maisemallisia vaikutuksia ihmisten asuin- ja lomarakennuksille tai maisema/kulttuuriympäristöille.

Aurinkovoimahankkeen kaavoittamista ei nähdä tarpeellisena. Kaavoituksella ei saataisi lisäarvoa alueidenkäytön suunnittelussa sillä alueella ei ole muita kaavaa edellyttäviä toimintoja. Kärme-kallion tuulivoimayleiskaavan osalta on Kärme-kallion tuulivoimayleiskaavatoimijan kanssa sovittu, että tuulivoimakaava-alueelle sijoittuva aurinkovoima-alue osoitetaan tuulivoimakaavassa. Kooltaan 91 ha Hanke sijoittuu 4000ha laajuiselle metsäalueelle, jolloin on todettavissa, että metsäalueita jää myös virkistyskäyttöön.

Arvio MRL 137§:n mukaisten ehtojen täyttymisestä.

1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
Hyvin harvaan asutulle haja-asutusalueelle sijoittuva aurinkoenergian tuotantolaitos sijoittuu pääosin metsäalueille ja hyvin vähäisessä määrin peltoalueelle. Suunnitellulle aurinkosähkön tuotantoalueelle ei ole kaavoissa osoitettu varauksia. Kiinteistö sijoittuu kaavoituksessa olevan Kärme-kallion tuulivoimayleiskaavan alueelle jossa kiinteistö tullaan osoittamaan aurinkovoimatuotantoon. Pääosin metsää olevalle haja-asutusalueelle ei tulevaisuudessa tarvetta kaavojen laatimiselle. Hankkeesta ei ole haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta;
Aurinkoenergian tuotantoalue sijoittuu Fingridin 110 ja 400 kW linjojen välittömään läheisyyteen ja alueella on hyvä tiestö. Hankkeen sijainti on erittäin hyvä yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien kannalta.

3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.
Aurinkoenergian tuotantoalue sijoittuu pääosin metsäisille alueille, eikä näy juurikaan ympäristöön. Hanke ei näin ollen vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Luonnonympäristön osalta

hankealue on normaalia tuotantometsää ja vähäisessä määrin peltoaluetta. Suunnittelutarveratkaisun yhteydessä on laadittu luontoselvitykset, jossa esiin nousseet luonnonarvot on huomioitu hankkeen toteutuksessa. Hankkeen ei nähdä vaikeuttavan luonnonympäristön arvojen säilymistä suhteessa alueen nykyiseen käyttöön. Virkistyskäytön osalta aurinkoenergian tuotantoalue rajoittaa luonnossa liikkumista ja vähentää metsän virkistyskäyttömahdollisuuksia. Hankealue on kooltaan 0,91 km² ja liittyy kuitenkin hyvin laajaan noin 50 km² laajuiseen metsäalueeseen. Hankkeen jälkeen jää metsäaluetta vielä runsaasti virkistyskäyttöön. Hankkeen ei nähdä vaikeuttavan virkistystarpeiden turvaamista.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 16, 137 §
Rakennusjärjestys 4 §
Hallintosääntö 29 §
Rakennusvalvonnan taksa 11 §

Päätöksen voimassaoloaika ja jatkotoimenpiteet:

Tämä suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta siitä, kun päätös on saanut lainvoiman. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös.

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siitä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus annetaan päätöksen liitteenä.

Päätöksen antaminen:

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 12.12.2024

Tiedottaminen:

Tämä päätös annetaan hakijalle.

Tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Maksut: kaksi vaiheinen suunnittelutarveratkaisu 1 600 euroa + tiedottamisesta ja naapurinkuulemisesta aiheutuvat kustannukset.

Maksu on yhteissumma sisältäen kaikista hanketta koskevista ratkaisuista.

Valmistelija maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, puh. 040 6372321,
sähköposti: etunimi.sukunimi@sastamala.fi